

**FESTIVAL
ÉMERGENTS**

**10 DE FEBRER
SALA 1 PAU CASALS
JOVE CAPELLA REIAL
DE CATALUNYA
MEMBRA JESU NOSTRI**

PROGRAMA DE MÀ

DIETRICH BUXTEHUDE
(1637-1707)

MEMBRA JESU NOSTRI, BUXWV 75

I. Ad pedes

1. Sonata
2. Concerto (cor): *Ecce super montes*
3. Ària (soprano I): *Salve mundi salutare*
4. Ària (soprano II): *Clavos pedum, plagas duras*
5. Ària (baix): *Dulcis Jesu, pie deus*
6. Concerto (da capo): *Ecce super montes*

II. Ad genua

1. Sonata in tremulo
2. Concerto (cor): *Ad ubera portabimini*
3. Ària (tenor): *Salve Jesu, rex sanctorum*
4. Ària (alto): *Quid sum tibi responsurus*
5. Ària (soprano I, soprano II, baix): *Ut te quaeram mente pura*
6. Concerto (da capo): *Ad ubera portabimini*

III. Ad manus

1. Sonata
2. Concerto (cor): *Quid sunt plagae istae*
3. Ària (soprano I): *Salve Jesu, pastor bone*
4. Ària (soprano II): *Manus sanctae, vos amplector*

5. Ària (alto, tenor, baix): *In cruore tuo lotum*
6. Concerto (da capo): *Quid sunt plagae istae*

IV. Ad latus

1. Sonata
2. Concerto (cor): *Surge, amica mea*
3. Ària (soprano I): *Salve latus salvatoris*
4. Ària (alto, tenor, baix): *Ecce tibi appropinquo*
5. Ària (soprano II): *Hora mortis meus flatus*
6. Concerto (da capo): *Surge amica mea*

V. Ad pectus

1. Sonata
2. Concerto a 3 veus (alto, tenor, baix): *Sicut modo geniti infantes rationabiles*
3. Ària (alto): *Salve, salus mea, deus*
4. Ària (tenor): *Pectus mihi confer mundum*
5. Ària (baix): *Ave, verum templum dei*
6. Concerto a 3 veus (da capo): *Sicut modo geniti*

VI. Ad cor

1. Sonata
2. Concerto a 3 veus (soprano I, soprano II, baix): *Vulnerasti cor meum*
3. Ària (soprano I): *Summi regis cor, aveto*
4. Ària (soprano II): *Per medullam cordis mei*
5. Ària (baix): *Viva cordis voce clamo*
6. Concerto a 3 veus (soprano I, soprano II, baix): *Vulnerasti cor meum*

VII. Ad faciem

1. Sonata
2. Concerto (cor): *Illustra faciem tuam super servum tuum*
3. Ària (alto, tenor, baix): *Salve, caput cruentatum*
4. Ària (alto): *Dum me mori est necesse*
5. Ària (cor): *Cum me jubes emigrare*
6. Concerto (cor): *Amen*

La durada aproximada del concert serà de 70 minuts

JOVE CAPELLA REIAL DE CATALUNYA

LLUÍS VILAMAJÓ, DIRECCIÓ

Irene Mas, soprano / Eulàlia Fantova, mezzosoprano / Mariona Llobera, contralt / Ferran Mitjans, tenor / Guglielmo Buonsanti, baix

Ignacio Ramal, primer violí / Ángela Moro, segon violí / Marc de la Linde, viola de gamba / Andrew Ackerman, violone / Carles Blanch, tiorba / Marc Díaz, orgue

COMENTARI

per **Xavier Pastrana**

Mig milió de passes són les que va haver de fer J. S. Bach per poder experimentar en persona (com haurien fet Händel i Telemann) l'art d'un dels organistes més famosos de la del seu temps. La figura de D. Buxtehude se sol dimensionar emmarcant-la com a la principal figura musical germànica entre H. Schütz i J. S. Bach; de fet, entre els tres mestres es pot dibuixar amb claredat una línia estètica que podria resumir la història de la cantata fins al 1750. Tot i que no és un compositor habitual dels auditoris d'avui, a la seva època Buxtehude fou un dels músics més importants i reconeguts dels territoris de parla alemanya.

Membra Jesu Nostrí és un cicle de set cantates escrit l'any 1680 i dedicat a Gustaf Düben, amic i admirador de Buxtehude i també intèrpret de la seva música a la cort d'Estocolm. De fet, conservem la major part de la música sacra de Buxtehude gràcies a la col·lecció de Düben. A la seva col·lecció, hi trobem còpies d'aquestes 7 cantates que, per la diferència de grafies i papers, permeten deduir que foren interpretades separadament. Tot i això, sembla molt clar que el cicle fou concebut com a obra única. Tant és així, que la *unitat* és, potser, el més remarcable d'aquesta obra. El text de *Membra Jesu Nostrí* es basa en dues fonts: cites de la Bíblia i el poema medieval *Salve mundi salutare*, que versa sobre les diverses parts del cos crucificat de Jesucrist. Els textos bíblics serveixen d'introducció a cadascuna de les estrofes del poema i alhora permeten la reflexió. Així, totes les cantates segueixen pràcticament el mateix esquema: sonata-cor-estrofes (1, 2 o 3 solistes) alternades amb ponts instrumentals-cor. Dins de cada cantata, hi podem observar relacions temàtiques entre la sonata i els cors, com també trobem sovint un mateix baix continu que es repeteix a les estrofes i als ponts. A més, la mètrica i l'accentuació de cada vers és idèntica i així ho reflecteix la música, amb ritmes molt semblants entre ells. Des del punt de vista tonal, les set cantates descriuen un clar viatge que parteix i acaba en la tonalitat de do m, donant un sentit realment cíclic a la totalitat de l'obra.

Però unitat no vol dir monotonia i, així, el viatge de les set cantates ens du a espais diversos. Després de les dues primeres cantates, de caràcter contingut i discret, la cantata número tres (*Ad manus*) significa un canvi cap a la passió mística. La imatge de les llagues a les mans troba la seva descripció musical a manera de fortes dissonàncies i motius cromàtics descendents. *Ad latus* segueix amb aquesta expansió harmònica i *Ad pectus* recupera la intimitat tot aportant novetats a l'estructura formal. *Ad cor* ens porta el canvi més significatiu amb la substitució dels violins per 5 violes de gamba, ideals per a una sublim expressió de dolor físic i amorós. Per acabar, *Ad facem* ens retorna a la instrumentació inicial i suposa un recull de recursos creatius: imitació contrapuntística, estil concertant i una nova ampliació de l'estructura amb l'afegit de l'amén final que dona encara més pes a la idea d'una obra única que inclou les set cantates.

OCINADORS

EN COL·LABORACIÓ

Cat úsica